

7/2609

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

ÇOK ACELE ve SÜREKLİ

SAYI : KDD SÖ 1.01/ 2609
KONU: Sözlü ve Yazılı Soru Önergeleri

02/06/2004

02 HAZİRAN 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 18.05.2004 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-5613 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Balıkesir Milletvekili Sedat PEKEL'e ait 6/1104 esas nolu sözlü soru önergesi ile Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/2597, Tekirdağ Milletvekili Enis TÜTÜNCÜ'ye ait 7/2598, Çanakkale Milletvekili Ahmet KÜÇÜK'e ait 7/2599, Adana Milletvekili Atilla BAŞOĞLU'na ait 7/2600, 7/2601, 7/2602, 7/2603, Denizli Milletvekili Ümmet KANDOGAN'a ait 7/2604 ve Isparta Milletvekili Mevlüt COŞKUNER'e ait 7/2605 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sami GÜÇLÜ
Bakan

EKLER:

- EK- 1 : Görüş 6/1104 (1 adet- 1 sayfa)
- EK- 2 : Görüş 7/2597 (1 adet- 1 sayfa)
- EK- 3 : Görüş ve ekleri 7/2598 (1 adet- 12 sayfa)
- EK- 4 : Görüş 7/2599 (1 adet- 2 sayfa)
- EK- 5 : Görüş 7/2600 (1 adet- 1 sayfa)
- EK- 6 : Görüş 7/2601 (1 adet- 1 sayfa)
- EK- 7 : Görüş 7/2602 (1 adet- 1 sayfa)
- EK- 8 : Görüş 7/2603 (1 adet- 1 sayfa)
- EK- 9 : Görüş 7/2604 (1 adet- 2 sayfa)
- EK-10 : Görüş 7/2605 (1 adet- 1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Ümmet KANDOĞAN
DENİZLİ Milletvekili
Önerge No : 7/2604

SORU 1) Çiftçi tarlasında kaç çeşit gübre kullanmaktadır?

CEVAP 1) 2003 yılı kimyevi gübre tüketimimiz 5.093.693 ton olup, çiftçilerimiz 2003 yılında aşağıda miktarları belirtilen 18 çeşit gübre kullanmıştır.

- 1- Amonyum Sülfat % 21 – 347.843 ton
- 2- Kalsiyum Amonyum Nitrat % 26 - 1.072.899 ton
- 3- Amonyum Nitrat % 33 – 774.880 ton
- 4- Üre – 771.018 ton
- 5- TSP- 38.935 ton
- 6- Diğerleri (Toplam 2.088.118 ton)

SORU 2) Gübrenin fabrika çıkış maliyeti kg. olarak ne kadardır?

CEVAP 2) Ülkemiz kimyevi gübre sektörü hammadde kaynakları bakımından % 90'a varan oranda dışa bağımlı bir sektördür. Hammaddeler üretim maliyetinin % 65-80'nini oluşturmaktadır. Dış piyasalarda hammadde kaynaklarında meydana gelen fiyat artışları ve döviz kurunda yaşanan değişimler gübre maliyetlerine doğrudan etki etmektedir.

SORU 3) Gübrenin üzerine fabrika çıkışından sonra hangi oranlarda, kaç çeşit vergi ilave edilmektedir?

CEVAP 3) Kimyevi gübrelere fabrika çıkışından sonra % 18 KDV dışında herhangi bir vergi ilave edilmemektedir.

SORU 4) Gübrenin çiftçiye ve tüketiciye maliyeti kg. olarak kaç liradır?

CEVAP 4) Kimyevi gübrenin ithalatı, ihracatı ve fiyatları 05.06.1986 tarih ve 86/10715 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile serbest bırakılmıştır. Kimyevi gübre fiyatları serbest piyasa koşullarına göre oluşmakta olup, Bakanlığımızın kimyevi gübre fiyatlarına herhangi bir müdahale yetkisi bulunmamaktadır.

2001 yılında kimyevi gübre fiyatları yaşanan ekonomik kriz ve döviz kurunda meydana gelen yüksek artışlar nedeniyle 2000 yılına göre % 120 artmıştır. 2002 yılında ise ekonomik krizin etkilerinin azalması ve döviz kurunda önemli artışlar yaşanmaması sonucunda kimyevi gübre fiyatları 2001 yılına göre % 25 oranında artmıştır. Alınan ekonomik tedbirlerle enflasyonun azalması sonucu 2003 yılı Ekim ayı sonu itibarı ile kimyevi gübre fiyatları ortalama olarak % 16 civarında artmıştır. 2003 yılının son üç ayında özellikle azotlu gübrelerde % 20 civarında ilave bir artış olduğu gözlenmiştir. 2003 yılı içerisinde döviz kurunda bir artış yaşanmamasına karşın, azotlu gübrenin temel hammaddesi olan amonyak'ın 2003 yılının ilk sekiz ayında dış piyasalarda ton fiyatı 150-160 \$ iken Amerika Birleşik Devletlerindeki bazı amonyak tesislerinin kapatılması sonucu arzda yaşanan daralma nedeniyle 2003 yılı

sonlarına doğru ton fiyatı 300 \$'a kadar yükselmiştir. Bu durum özellikle azotlu gübrelerin fiyatlarının artmasına neden olmuştur. 2003 yılının tamamında ise kimyevi gübre fiyatları % 30 civarında bir artış göstermiştir. 2004 yılının başından itibaren amonyak fiyatlarında yaşanan gerileme neticesinde 2004 yılının Mart ayı sonu itibari ile tüm gübrelerin ağırlıklı ortalama fiyatı 2003 yılı Aralık sonuna göre % 10 civarında düşmüştür

Ülkemizde en çok kullanılan gübre çeşitlerinin cinslerinin yıl sonu itibari ile fiyatlar ve yıllık artışları aşağıdaki tabloda belirtilmektedir:

(TL/Kg)

Gübre Cinsi	2001 Aralık Fiyatı	00-01 % Artış	2002 Aralık Fiyatı	01-02 % Artış	2003 Aralık Fiyatı	02-03 % Artış	2004 Mart Fiyatı	03 Aralık-04 Mart % Artış
A.Sülfat %21	136.276	148	162.349	19	252.455	48	286.147	13
A.Nitrat % 26	140.428	141	175.562	25	271.538	36	276.268	2
A.Nitrat % 33	145.236	116	192.739	33	299.354	32	283.135	-6
ÜRE	176.491	134	236.614	34	351.709	21	310.703	-13
DAP	280.833	125	353.617	26	445.000	17	428.941	-4
20.20.0	210.234	125	253.662	21	318.922	16	260.536	-19